

VOCABULARI FILOSÒFIC: ABSOLUT / RELATIU

ETIMOLOGIA: «Absolut» (del llatí *'absolutus'*: deslligar, separar, però també acabar o 'fer perfecte') designa alguna cosa que es realitza de manera de manera total, perfecta. — «Relatiu» (del llatí *'relatus'*: explicat, relatat) designa alguna cosa imperfecta, que es pot explicar en diverses versions.

DISTINCIÓ LÈXICA: Ambdós termes són adjectius qualificatius que s'apliquen a coses oposades. És «absolut» el que no es pot posar en relació amb cap altra cosa, el que és independent, el que no té limitacions o restriccions. L'absolut és allò més perfecte que hom pot abastar. «Relatiu», en canvi, és el que depèn d'una altra cosa, i que, en conseqüència, només pot ser explicat per la seva relació amb una altra cosa. D'aquesta manera si quelcom és relatiu és també imperfecte o incomplet.

Així, un «poder absolut» seria un poder sense límits, que es basta a si mateix, sense contrapoders. I a l'inrevés, un «poder relatiu», tan sols és vàlid en certes condicions, té límits, depèn de cada cas.

DISTINCIÓ FILOSÒFICA: «Absolut» i «relatiu» són termes que s'empren bàsicament en ètica (filosofia moral), en teoria del coneixement i en metafísica.

En teoria del coneixement ens preguntem si podem conèixer la veritat d'una manera absoluta amb independència del subjecte que l'estableix o si tot coneixement està limitat. Kant va explicar que com a mínim hi ha dos límits en el coneixement humà: espai i temps. Més enllà de l'espai i del temps el nostre coneixement és impossible.

En el domini moral ens preguntem si podem afirmar que hi ha valors i conceptes que són sempre bons per ells mateixos, o si els valors són variables i depenen de les circumstàncies o dels moments. Els sofistes grecs van ser els primers relativistes, val a dir, els primers que van afirmar que els valors depenen de qui fa la valoració i que una mateixa cosa pot ser bona o dolenta segons el context en què es fa.

En metafísica, la qüestió és saber si existeixen realitats absolutes, perfectes, val a dir, realitats que existeixin per elles mateixes. Segons Descartes, hi ha tres conceptes: ànima, Déu i món que són absoluts, o que, en altres paraules, existeixen realment com a conceptes autosubsistents, que no necessiten més que d'ells mateixos per tal d'existir.